

בש"פ 3413/23 - אי. ווי. אי. וולדינג בע"מ נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3413/23

לפני:

כבוד השופט ד' מינץ

המבקשת:

אי. ווי. אי. וולדינג בע"מ

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי
בנצרת (השופט א' זגורי) בע"ח 39342-04-23 מיום
27.4.2023

בשם המבקשת:

עו"ד יהלי שפרלינג; עו"ד תאופיק עודה

החלטה

לפני בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (השופט א' זגורי) בע"ח 39342-04-23 מיום 27.4.2023, בה התקבל באופן חלקי ערר שהגישה המבקשת על החלטת בית משפט השלום בנצרת (השופט ר' שפילברג כהן) בה"ת 12919-03-23 מיום 17.4.2023 בה הורה על השבת רכב התפוס בידי המשיבה לידי המבקשת בכפוף להפקדת סך של 100,000 ש"ח.

1. המבקשת היא הבעלים של רכב מסוג קרייזלר רוביקון (להלן: הרכב). הרכב נתפס על ידי המשטרה במהלך חודש ינואר 2023 לאחר שנמצא כי הוא ממוגן באופן בלתי חוקי. לאחר תפיסתו נערכה בדיקה ממנה עלה כי אין למבקשת רישיון רכב בתוקף; כי הרכב עבר שינוי מבנה לצרכי מיגון בניגוד לדין; וכי במצבו הנוכחי הוא מסכן את הציבור בכבישים.

2. ביום 5.3.2023 הגישה המבקשת בקשה להחזרת תפוס. נטען בין היתר כי הרכב אינו משמש כראיה בתיק חקירה; כי איננו בגדר אמצעי לביצוע עבירה או כשכר לביצועה; וכי העבירה המיוחסת למבקשת אינה עשויה להביא לחילוטו של הרכב בסופו של דבר. לפיכך לא מתקיימים התנאים הקבועים בדין לצורך תפיסתו. המבקשת הוסיפה כי היא מוכנה לעמוד "בכל תנאי" שיוצב לה לצורך שחרור הרכב.

3. ביום 17.4.2023 התקיים דיון לפני בית משפט השלום, בו ציינה המבקשת כי אינה חולקת על כך שבוצע ברכב שינוי מבנה וכי היא מתחייבת להסיר את השינוי הפסול ברכב. בתום הדיון נעתר בית המשפט לבקשת המבקשת והורה על שחרור הרכב, בכפוף להפקדת סך של 100,000 ש"ח כערובה להסרת כל "המיגונים" ו"שינויי המבנה" שנעשו ברכב. ברקע לכך עמד מסמך משטרתי שהוצג לבית המשפט המלמד כי במקרים אחרים שבהם הוחזרו כלי רכב עם דרישה להסרת מיגון, הדבר לא נעשה בפועל. על כן בית המשפט ראה לנכון לקבוע תנאים מחמירים שיניעו את ביצוע התיקונים הדרושים ברכב על פי דין.

4. על החלטה זו הגישה המבקשת ערר לבית המשפט המחוזי, בו טענה בעיקרו של דבר כי קביעת תנאי לשחרור הרכב בדמות הפקדה כספית, ובפרט בסכום שנקבע, אינה מידתית ואינה ראויה. ביום 27.4.2023 קיבל בית המשפט המחוזי את הערר באופן חלקי. נקבע כי הסכום שקבע בית משפט השלום כערבות וכתנאי להשבת הרכב גבוה מדי בנסיבות העניין, וניתן היה לשקול אמצעים מידתיים יותר שיבטיחו את איון הסיכון מהרכב מחד גיסא ופגיעה פחותה בקניינה של המבקשת מאידך גיסא. על רקע זה, ובשים לב לכך שנמצאו אי-התאמות בין חומר החקירה לבין העמדה שהציגה המבקשת בנוגע להתקנת המיגון הבלתי חוקי, נקבע כי ניתן להסתפק בערבויות נמוכות מאלו שנקבעו תוך מתן הוראות נוספות שיבטיחו את הסרת המיגון. בסיכומי של דבר נקבע כי הרכב יושב למבקשת בכפוף להפקדת סך של 30,000 ש"ח; חתימה על התחייבות עצמית; רישום משכון על הרכב; איסור על שימוש ברכב; ועוד.

5. מכאן הבקשה שלפני אשר לגישת המבקשת מעוררת סוגיה משפטית ועקרונית שעניינה בשאלה האם לבית המשפט יש סמכות לאכוף באמצעים כספיים את תיקונו של רכוש התפוס בידי המשטרה בהיעדר עילה בדין להמשך החזקתו. לגישת המבקשת, העובדה שנעשו שינויים ברכב מביאה לכך שניתן לאסור את השימוש בו, אולם אין היא מאפשרת לחייב את בעל הרכב לתקן את השינויים ואין לגורמי אכיפת החוק סמכות לחייבה לעשות כן. ממילא, בית המשפט אינו מוסמך להורות על חיוב בעל הרכב בהפקדת ערובה שתכליתה להבטיח את תיקון הרכב. הודגש כי העובדה שקיימת תופעה לפיה בעלי כלי רכב ממוגנים לא מסירים את המיגון לאחר שחרורם אינה יכולה להצדיק הטלת ערבויות על כל אדם ללא מידע קונקרטי כי בכוונתו להפר את החוק. לעמדת המבקשת, חתימה על התחייבות כספית או הוצאת צו שיפוטי המורה שלא לעשות שימוש ברכב עד להצגת אישורים רלוונטיים ביחס לתיקונו, מספקים בנסיבות המקרה.

6. דין הבקשה להידחות.

7. הבקשה נסובה על שאלת סמכותו של בית המשפט להורות למבקשת להפקיד ערובה כתנאי לשחרור הרכב על מנת לחייב אותה לתקנו. אלא שהמבקשת כלל לא העלתה טענה זו בבית המשפט המחוזי שעל החלטתו מוגשת בקשה זו. היא טענה אמנם כי אין לחייבה בהפקדת ערובה כתנאי לשחרור הרכב, אולם זאת לא מטעמי חוסר סמכות אלא מטעמים אחרים ובעיקרם מידתיות החיוב. שאלת סמכותו של בית המשפט כלל לא נזכרה על ידה, וכך גם הטענה כי אין מקום לחייבה לתקן את הרכב. אדרבה, בדיון שהתקיים לפני בית משפט השלום ציין בא-כוחה כי הוא מבין את הצורך לוודא את הסרת שינויי המבנה ברכב ואת המיגונים שהוספו לו באמצעות קביעת תנאים. (וראו כדבריו: "לשאלת בית המשפט, אנו מוכנים לחתום על ערבות. אני מבין את הרצון לוודא שזה אכן טופל, מבין כל הכלים המונחים, ההפקדה של מאה אלף ש"ח היא קיצונית" (עמ' 2 לפרוטוקול הדיון מיום 17.4.2023, שורות 29-30; עמ' 3, שורות 1-2)). בנסיבות אלה, אף אם הייתה הבקשה מעוררת שאלה עקרונית, אין כל מקום להידרש לה כעת (וראו והשוו: בש"פ 8837/18 חברת משולם פיש סגל אנרגיה בע"מ נ' משטרת ישראל (2.7.2019)).

8. אוסיף כי אף לא התרשמתי שנגרם למבקשת עיוות דין בנסיבות העניין. זאת לא רק בשל האמור לעיל, אלא גם בשל כך שאין היא חולקת על העובדה שהשינויים שבוצעו ברכב אינם חוקיים; נוכח הצהרתה לפני בית משפט השלום לפיה היא מתחייבת להסיר את השינויים הפסולים ולעשות ברכב שימוש כשיר בלבד; ובהינתן קביעת בית המשפט המחוזי לפיה הערבויות יבוטלו או יושבו לה לאחר שתוכיח כי הסירה את השינויים ברכב ועמדה ביתר התנאים שנקבעו על ידו.

9. למעלה מן הצורך יוער לגופו של עניין כי טענת המבקשת לפיה בית המשפט לא היה מוסמך לקבוע תנאים לשחרור התפוס מוקשית בעיני מאוד. זאת שכן סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 מורה כי בית המשפט רשאי להורות על שחרור החפץ התפוס "בתנאים שייקבע", ובכלל זה לכאורה גם הפקדת ערובה למען תיקון המעוות חלף חילוט החפץ האסור.

הבקשה נדחית אפוא.

ניתנה היום, י"ז באייר התשפ"ג (8.5.2023).

ש ו פ ט